

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1079

Vragen van het lid **Vestering** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de vernieuwde toelating van het hormoonverstorende landbouwgif cypermethrin die wordt besproken tijdens de vergadering van het SCoPAFF van 21 en 22 oktober* (ingezonden 21 oktober 2021).

Antwoord van Minister Schouten (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 13 december 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 476.

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat volgens de Europese wetgeving alleen landbouwgiften op de markt toegelaten mogen worden waarvan vaststaat dat ze geen hormoonverstorende eigenschappen hebben?¹

Antwoord 1

Verordening (EG) 1107/2009 bevat regels voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen. Hierbij is het uitgangspunt dat werkzame stoffen alleen worden goedgekeurd en gewasbeschermingsmiddelen alleen worden toegelaten als uit de Europees geharmoniseerde beoordeling blijkt dat deze geen onaanvaardbare risico's hebben voor mens, dier en milieu. Deze beoordeling omvat ook het toepassen van de criteria voor het vaststellen van hormoonontregelende eigenschappen van werkzame stoffen. Deze zijn sinds 20 oktober 2018 aangepast. Er gelden sindsdien wetenschappelijke criteria voor het vaststellen van hormoonontregelende eigenschappen van werkzame stoffen.

Werkzame stoffen die hormoonontregelende eigenschappen hebben worden op grond van deze verordening niet goedgekeurd, tenzij er sprake is van verwaarloosbare blootstelling of van een niet op een andere manier te bestrijden fyto-sanitair gevaar. Er kan alleen van deze zogenaamde derogatiemogelijkheden gebruik worden gemaakt als uit de risicobeoordeling blijkt dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op basis van dergelijke stoffen veilig is voor mens, dier en milieu. Tot op heden zijn geen werkzame stoffen goedgekeurd op basis van deze derogatiemogelijkheden.

¹ Verordening (EC) Nr. 1107/2009

Vraag 2

Waarom stelt u in uw brief over de Europese vergadering van het Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF) van 21 en 22 oktober dat volgens de beschikbare informatie het landbouwgif cypermethrin niet hormoonverstorend is? Op welke wetenschappelijke studies baseert u dat?²

Antwoord 2

Ik heb in deze brief aangegeven dat er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat de werkzame stof cypermethrin hormoonontregelende eigenschappen heeft.

EFSA concludeert in haar beoordeling dat de stof op de onderdelen waar de beoordeling kon worden afgerond geen hormoonverstorende eigenschappen heeft, maar dat onvoldoende data beschikbaar is om een conclusie op alle onderdelen te kunnen trekken op basis van de in 2018 vastgestelde wetenschappelijke criteria. Hiervoor zijn meer studies noodzakelijk. Omdat de beschikbare wetenschappelijke gegevens geen aanwijzingen laten zien voor een hormoonverstorende werking en de wetenschappelijk criteria tijdens het beoordelingsproces zijn veranderd stelt de EC, op basis van artikel 6 van de gewasbeschermingsverordening, dat de goedkeuring van cypermethrin kan worden hernieuwd maar dat de ontbrekende wetenschappelijke informatie binnen 2 jaar moet worden aangeleverd. Deze wetenschappelijke informatie wordt vervolgens onafhankelijk beoordeeld door de rapporterende lidstaat en EFSA.

Het Ctgb adviseert mij positief op dit voorstel aangezien de beschikbare en beoordeelde wetenschappelijke informatie geen hormoonverstorende eigenschappen laten zien. Op basis van de huidige informatie is het dan ook niet de verwachting dat cypermethrin dergelijke hormoonverstorende eigenschappen heeft.

Aangezien het dossier voor het hernieuwen van de goedkeuring van de werkzame stof cypermethrin is ingediend, voordat de nieuwe wetenschappelijke criteria zijn vastgesteld, dient de aanvrager binnen 2 jaar aanvullende informatie te leveren om te voldoen aan de in 2018 gewijzigde datavereisten. Deze wetenschappelijke informatie wordt vervolgens onafhankelijk beoordeeld door de rapporterende lidstaat en EFSA.

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat het Joint Research Centre van de Europese Unie op basis van het toelatingsdossier al in 2016 concludeerde dat de insectenverdelger cypermethrin wel degelijk een hormoonverstorende stof is?

Antwoord 3

Nee. Het Joint Research Centre heeft in 2016 in opdracht van de Europese Commissie een methodiek ontwikkeld om een «impact assessment» te kunnen uitvoeren voor de verschillende opties om de criteria voor hormoonontregelende eigenschappen te kunnen vaststellen³. Vervolgens heeft een externe organisatie op basis van deze methodiek een «impact assessment» uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie. Het rapport met daarin de resultaten daarvan bevat een overzicht met daarin werkzame stoffen die mogelijk hormoonontregelend zouden kunnen zijn onder de verschillende opties en op basis van de data die destijds beschikbaar was. Eén van deze stoffen is cypermethrin. Zo'n «impact assessment» is niet hetzelfde als een beoordeling van de risico's van werkzame stoffen op basis van Verordening (EG) 1107/2009, zoals ook wordt aangegeven in het rapport zelf⁴.

De beoordeling van de werkzame stof cypermethrin op basis van de verordening is inmiddels uitgevoerd. De uitkomst, daarvan voor het aspect hormoonontregelende eigenschappen, staat in het antwoord op vraag 2.

² 2021Z18169

³ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/endocrine_disruptors/docs/2016_impact_assessment_study_en.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/endocrine_disruptors/docs/2016_impact_assessment_en.pdf

Vraag 4

Kent u de onafhankelijke wetenschappelijke studies van Wang et al. (2021), Jin et al. (2011), Singh et al. (2020) en Marettova et al. (2017), waaruit duidelijk blijkt dat cypermethrin wel degelijk hormoonverstorende eigenschappen heeft?^{5, 6, 7, 8}

Antwoord 4

De publicaties van Jin et al. (2011) en Marettova et al. (2017) zijn meegenomen in de herbeoordeling van de werkzame stof cypermethrin en daarmee in het oordeel dat er geen aanwijzingen zijn dat cypermethrin hormoonontregelende eigenschappen heeft (zie het antwoord op vraag 2).

De publicaties van Singh et al. (2020) en Wang et al. (2021) zullen onder de aandacht worden gebracht van de rapporterende lidstaat België, zodat deze meegenomen kunnen worden bij de beoordeling van de nieuwe informatie die de aanvrager binnen 2 jaar dient op te leveren (zie het antwoord op vraag 2).

Vraag 5

Deelt u het inzicht dat op basis van de bovengenoemde studies een nieuwe toelating voor cypermethrin een schending van de Europese wetgeving zou inhouden?

Antwoord 5

Nee, dat inzicht deel ik niet. De publicaties die genoemd worden in de beantwoording van vraag 4 en zullen worden meegenomen in de reguliere procedures van Verordening (EG) 1107/2009 (zie ook het antwoord op vraag 2).

Vraag 6

Heeft het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) deze studies betrokken bij de advisering om voor de vernieuwde toelating van cypermethrin te stemmen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het Ctgb heeft zijn advies gebaseerd op het voorstel van de Europese Commissie om de goedkeuring van de werkzame stof cypermethrin te hernieuwen. Dit voorstel is gebaseerd op de beschikbare en beoordeelde wetenschappelijke informatie, waaronder twee van de vier publicaties uit vraag 4.

Vraag 7

Op basis van welke studies en wetenschappelijke informatie hebben u en het Ctgb de conclusie getrokken dat cypermethrin niet hormoonverstorend zou zijn?

Antwoord 7

Ik verwijs uw Kamer naar het antwoord op de vragen 2 en 6.

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat de Europese toelatingscriteria voor hormoonverstoring in 2018 zijn aangescherpt? Vindt u het verantwoord dat cypermethrin met uw steun nog twee jaar extra in Nederland en Europa gebruikt mag worden, terwijl wetenschappelijke, onafhankelijke studies aantonen dat cypermethrin hormoonverstorend is?

⁵ Toxicology Research, augustus 2021, «Cypermethrin induces Sertoli cell apoptosis through mitochondrial pathway associated with calcium» (<https://academic.oup.com/toxres/article-abstract/10/4/742/6306461>)

⁶ Chemosphere, juni 2011, «Cypermethrin exposure during puberty induces oxidative stress and endocrine disruption in male mice» ([ehttps://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0045653511001809](https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0045653511001809))

⁷ Science of the Total Environment, 10 maart 2020, «Cypermethrin exposure during perinatal period affects fetal development and impairs reproductive functions of F1 female rats» (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969719359406>)

⁸ Animal Reproduction Science, september 2017, «Effect of pyrethroids on female genital system. Review» (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378432017302075>)

Antwoord 8

Ja, de criteria voor het vaststellen van hormoonontregelende eigenschappen van werkzame stoffen zijn in 2018 aangepast (zie het antwoord op vraag 1). Ja, er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat de werkzame stof cypermethrin hormoonontregelende eigenschappen heeft (zie het antwoord op de vragen 2 en 6).

Vraag 9

Deelt u de mening dat, zolang de toelatingshouder niet met aanvullende studies kan aantonen dat cypermethrin aan de gestelde toelatingscriteria voldoet, deze stof niet gebruikt mag worden? Zo nee, waarom vindt u het verantwoord dat de toelatingshouder hier nog twee jaar de tijd voor krijgt, met alle risico's van dien?

Antwoord 9

Nee, ik heb uw Kamer in het antwoord op vraag 2 aangegeven dat er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat de werkzame stof cypermethrin hormoonontregelende eigenschappen heeft, maar dat de toelatinghouder conform Verordening (EG) 1107/2009 de ontbrekende wetenschappelijke informatie binnen 2 jaar moet aanleveren.

Vraag 10

Bent u bereid om de inzet van de Nederlandse delegatie te wijzigen en tegen het voorstel van de Europese Commissie te stemmen om cypermethrin nog twee jaar langer goed te keuren, zolang de producent niet kan aantonen dat deze werkzame stof veilig is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Nee, want er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat de werkzame stof cypermethrin hormoonontregelende eigenschappen heeft (zie het antwoord op vraag 2).

Vraag 11

Bent u bereid om de drie middelen met de werkzame stof cypermethrin die in Nederland worden gebruikt, niet langer toe te staan, zolang de producent niet kan aantonen dat deze werkzame stof veilig is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Het Ctgb is de bevoegde autoriteit in Nederland en neemt besluiten over het al dan niet toelaten van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland. Er zijn volgens het Ctgb op dit moment geen nieuwe wetenschappelijke inzichten die de toelating van de gewasbeschermingsmiddelen op basis van de werkzame stof cypermethrin in de weg staan.

Vraag 12

Kunt u deze vragen één voor één spoedig beantwoorden?

Antwoord 12

Ja.